

Komunitný plán sociálnych služieb Mesta Púchov

Schválený Uznesením MsZ č. 63/2018, zo dňa: 4.7. 2018

KPSS Mesta Púchov nahrádza : Komunitný plán rozvoja sociálnych služieb Mesta Púchov, schválený Uznesením MsZ č. 9/2012, zo dňa 22.12.2012.

Vypracoval: Ing. Jozef Vida
subjekt poskytujúci soc. služby
v spolupráci s pracovníčkami OŠaSV:
Mária Hořelicová, Mgr. Lenka Krásna

Mgr. Rastislav Henek
primátor mesta

Predkladá: Mgr. Renáta Holáková
vedúca odd.ŠaSV

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA PÚCHOV
2018 - 2022**

Príhovor primátora mesta Púchov

Úvod

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

- 1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb
- 1.2. Úlohy a kompetencie mesta v zmysle platných sociálnych zákonov
2. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie
 - 2.1. Obyvateľstvo
 - 2.2. Školstvo
 - 2.3. Služby
 - 2.4. Nezamestnanosť
3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb
 - 3.1. Sociálne znevýhodnené skupiny
 - Seniori
 - Nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
 - Deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
 - Zdravotne postihnutí
 - Občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.
4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb
 - 4.1. SWOT analýza v sociálnej oblasti
5. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb mesta
 - 5.1. Priority rozvoja sociálnych služieb mesta
6. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb
 - 6.1. Finančné podmienky
7. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb
8. Podmienky s spôsob zmeny a aktualizácie KPSS
9. Súlad poskytovania sociálnych služieb

Záver

Dôvodová správa

Prílohy

Použitá literatúra

- a) Mini príručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb – Woleková - Mezianová, SOCIA (2004)
- b) Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov
- c) www.sodb.infostat.sk
- d) www.puchov.sk
- e) Národný strategický referenčný rámec – základný strategický dokument SR, na základe ktorého Slovenská republika môže využívať zdroje z fondov EÚ v programovom období 2007 – 2013 a Partnerská zmluva 2014 - 2020
- f) Programové vyhlásenie vlády 2016 – 2020
- g) Revidovaný národný akčný plán
- h) PHSR mesta Púchov
- i) Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 – 2015 na roky 2011 – 2015
- j) Stratégia rozvoja sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja
- k) Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb

Príhovor primátora mesta Púchov

Vážení občania,

prihováram sa k Vám aj touto cestou a to predstavením nového Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Púchov, ktorý bol spracovaný v tomto roku v zmysle novely Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Komunitný plán je metóda, pomocou ktorej môžeme plánovať obsah a rozsah sociálnych služieb tak, aby zodpovedali špecifikám nášho mesta a potrebám našich občanov. Našou snahou je, aby sme postupne v ďalšom období zabezpečovali úlohy a ciele stanovené v Komunitnom pláne sociálnych služieb. Vďaka komunitnému plánu sa nám bude dariť adresnejšie a efektívnejšie využívať financie mestského rozpočtu pre skvalitnenie sociálnych služieb tam, kde je to potrebné a dôležité. Dokument je podkladom nielen pre odborníkov, ale pre všetkých obyvateľov mesta.

Preto všetkým realizátorom a poskytovateľom sociálnych služieb želám veľa úspechov pri mobilizácii zdrojov v meste a naplnenie spoločne plánovaných zámerov v meste.

**Mgr. Rastislav Henek
primátor mesta**

Úvod

Zmyslom komunitného plánovania s ohľadom na zákon 331/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. neskorších predpisov, a s prihliadnutím na demografické zmeny v regióne, na vývoj spoločnosti, ktorá zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie a nové prístupy, je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Výsledkom komunitného plánovania by mala byť tiež odpoveď na otázky typu:

Aké sociálne služby treba vytvoriť?

Aké sociálne skupiny potrebujú zvýšenú starostlivosť?

Aké má mesto ľudské, materiálne a finančné zdroje na poskytovanie sociálnych služieb?

Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov mesta a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii jednotlivcov a skupín. Komunitný plán mesta sa vypracúva v súlade s národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Stratégia rozvoja sociálnych služieb mesta v predpokladanom komunitnom pláne zahŕňa v sebe aktualizáciu kompetencií podľa novej legislatívy zákona o sociálnych službách, ktorý značne rozširuje pôsobnosť mesta a prioritne podporuje rozvoj:

- a) zvyšovania kvality poskytovaných sociálnych služieb,
- b) komunitných a terénnych služieb,
- c) sociálneho poradenstva, prevencie a krízovej intervencie,
- d) odborného a osobného rastu zamestnancov v sociálnych službách

Hlavným zámerom realizácie komunitného plánu sociálnych služieb je spokojnosť občanov s poskytovanými službami mesta, zvýšenie kvality života, aktívny záujem ľudí o udržateľnosť a rozvoj komunity mesta.

1. Východisková situácia poskytovania sociálnych služieb

1.1. Právny rámec poskytovania sociálnych služieb

V roku 2008 pristúpilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR k zásadnej zmene pri poskytovaní sociálnych služieb v Slovenskej republike. Prijatím zákona NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2009 sa stanovili nové postupy a formy poskytovania sociálnych služieb. V zákone o sociálnych službách sú podrobne upravené povinnosti poskytovateľa sociálnej služby. Ide napríklad o povinnosť poskytovateľa sociálnych služieb vypracovať a dodržiavať procedurálne, personálne a prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb tzv. štandardy kvality.

Zákon o sociálnych službách rozdeľuje sociálne služby do 5 skupín v závislosti od povahy nepriaznivej sociálnej situácie alebo od cieľovej skupiny, ktorej sú určené:

- a) sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb (nocľaháreň, útulok, domov na pol ceste, nízko prahové denné centrum, zariadenie núdzového bývania),
- b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi (pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa a podpora zosúladovania rodinného života, zariadenie dočasnej starostlivosti o deti, nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu),
- c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku (zariadenie podporovaného bývania, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, rehabilitačné stredisko, domov sociálnych služieb, špecializované zariadenie, denný stacionár, opatrovateľská služba, prepravná služba, sprievodcovská a predčitateľská služba, tlmočnická služba, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok),
- d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií (monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií),
- e) podporné služby (odľahčovacia služba, pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností, denné centrum, integračné centrum, jedáleň, práčovňa, stredisko osobnej hygieny).

Sociálna oblasť súvisí s dokumentmi vyššej úrovne a to:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020

Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020

Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019

Národná stratégia na ochranu detí pre násilím
Národná stratégia zamestnanosti do roku 2020

Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020

Koncepcia rozvoja sociálnych služieb TNSK

Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2012 – 2015

Zákon č. 369/1990 Zb. o kom zriadení v znení neskorších predpisov

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov

Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Štát priamo v § 83, odsek 2 zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ukladá obciam vypracovanie a schválenie komunitného plánu sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadní miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných na území mesta a určí personálne, finančné, prevádzkové a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

MPSVR SR vydalo Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020, ako záväzný dokument, vypracovaný v súlade so zákonom slúžiaci ako nástroj štátnej politiky rozvoja sociálnych služieb a taktiež systémovým vyjadrením záujmov, úloh a podporných opatrení vlády SR v tejto oblasti. Národné priority rozvoja sociálnych služieb sú odzrkadlením reálnej situácie poskytovania sociálnych služieb v SR (najmä ich nedostupnosť, nedostatočné materiálne technické zabezpečenie, personálne podmienky poskytovania sociálnych služieb) a vychádzajú z potrieb identifikovaných v rámci SR a zároveň z priorít Európskeho spoločenstva (dostupnosť, prístupnosť sociálnych služieb, ich finančná udržateľnosť).

Jedným z prierezových princípov národných priorít je deinštitucionalizácia sociálnych služieb a postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb a prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu) a podpora poskytovania terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom.

Rozvoj sociálnych služieb je jedným z predpokladov hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, a preto je nevyhnutné, aby mesto zohľadňovalo rozvoj sociálnych služieb v súlade so stanovenými národnými prioritami.

1.2. Úlohy a kompetencie mesta v zmysle platných sociálnych zákonov

Kompetencie mesta, mesta v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa všetkých oblastí sociálneho zabezpečenia. Mesto má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej aj sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a najmä v oblasti sociálnych služieb.

Miestna legislatíva

- a) všeobecné záväzné nariadenia mesta, ktoré sa týkajú sociálnej problematiky
- b) zásady poskytovania finančnej pomoci

Zákon o sociálnych službách č. 448/2008 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov dáva obci tieto hlavné kompetencie a úlohy:

Podľa § 80 zákona 448/2008 Z. z. – Pôsobnosť mesta – mesto:

- a) vypracúva, schvaľuje Komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja
- c) je správnym orgánom v konaniach o:
 1. odkázanosti na sociálnu službu
 - v zariadení pre seniorov
 - v zariadení opatrovateľskej služby
 - v dennom stacionári
 - v odkázanosti na opatrovateľskú službu
 2. zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 3. odkázanosti na sociálnu službu v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti
 4. povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť podľa § 73 ods. 13,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu podľa § 51,
- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie
 1. sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 2. nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 3. opatrovateľskej služby,
 4. prepravnej služby,
 5. odľahčovacej služby,
 6. pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa podľa § 31,
 7. terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12,
- h) uzatvára zmluvu o:
 1. poskytovaní sociálnej služby,
 2. poskytovaní finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančného príspevku na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- i) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- j) môže zriaďovať, zakladať a kontrolovať aj iné zariadenia podľa tohto zákona,
- k) môže poskytnúť finančný príspevok podľa § 78a ods. 8 písm. a) a § 78aa ods. 5 na základe písomnej zmluvy podľa osobitného predpisu a kontroluje hospodárenie s ním,
- l) poskytuje podľa § 75 ods. 1 a 2 finančný príspevok pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- m) môže poskytovať podľa § 75 ods. 6 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- n) môže poskytovať podľa § 75 ods. 7 finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby,
- o) kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby,
- p) ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov pri výkone pôsobnosti ustanovenej v písmene o) a kontroluje ich plnenie,
- q) vedie evidenciu

1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. rozhodnutí podľa písmena c),
 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- r) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým treba poskytnúť sociálnu službu,
- s) poskytuje štatistické údaje z oblasti poskytovania sociálnych služieb štátnym orgánom sociálnych služieb na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- t) uhrádza poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti zdravotné výkony na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu,
- u) môže poveriť právnickú osobu, ktorú zriadila alebo založila, vykonávaním sociálnej posudkovej činnosti na účely vyhotovenia posudku podľa písmena d),
- v) vydáva písomné vyjadrenie podľa § 83 ods. 8.

V ustanoveniach §§ 82 a 83 upravuje zákon o sociálnych službách úlohy mesta v komunitnom rozvoji a komunitnom plánovaní:

§ 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia

Mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, zdravotnej starostlivosti.... Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácií a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

§ 83 Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb

- a) Mesto vypracúva komunitný plán sociálnych služieb v spolupráci:
1. s inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
 2. s prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.
- b) Mesto vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb v územnom obvode.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahujú najmä:

- a) analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode mesta,
- b) analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode mesta na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode mesta,

- c) analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode mesta,
- d) určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode mesta,
- e) časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov mesta a vyššieho územného celku, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných podmienok, personálnych podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok, ktoré vytvára mesto a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu sociálnych služieb,
- f) spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
- g) podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.

Cieľom komunitného plánovania sociálnych služieb je:

- a) posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta
- b) predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín opäť vziať do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji

Mesto schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb a do 15 dní od jeho schválenia predkladá dokument vyššiemu územnému celku, v ktorého územnom obvode sa nachádza.

Komunita a komunitný rozvoj

Komunita je skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou v obci alebo v časti a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

Mesto utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Komunitná práca v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, hlavne rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia v oblasti poskytovania sociálnych služieb je koordinácia činnosti subjektov – rodina, mesto, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia sociálnych služieb, poskytovatelia služieb zamestnanosti a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

Účastníci komunitného plánu sociálnych služieb.

Na trhu sociálnych služieb sa podieľajú traja aktéri – užívateľ, poskytovateľ a objednávateľ. Tieto tri skupiny sa sústavne a priebežne schádzajú a rokujú spolu o dohode, ako čo najlepšie naplniť predstavy a požiadavky každého z nich.

Prijímateľ sociálnej služby – je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby, nakoľko sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Poskytovateľ sociálnej služby – je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadila na tento účel:

- a) verejný poskytovateľ – mesto, vyšší územný celok
- b) neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia,...

Objednávateľ sociálnej služby

Osoba, ktorá **zabezpečuje** poskytovanie sociálnych služieb

Mesto a vyšší územný celok - **subjekt, v kompetencii ktorého je sociálna služba**

Sociálna služba je súbor odbornej, obslužnej alebo ďalšej činnosti, zamerané na:

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a podpora jej začlenenia do spoločnosti
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia

Sociálne bývanie

Úlohou štátu v rámci sociálnej politiky je vytvárať legislatívne a ekonomické podmienky pre dostupnosť bývania aj domácnostiam s nízkymi príjmami a pre sociálne ohrozené skupiny obyvateľstva. Keďže časť obyvateľstva nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami na kúpu bytu, ani takou výškou príjmu, ktorá by mu umožnila splácať hypotekárny úver, sú tieto domácnosti odkázané na pomoc verejného sektora.

Výstavbu nájomných bytov pre verejný nájomný sektor budú naďalej zabezpečovať hlavne mesta. Je však potrebné vytvárať podmienky, aby sa do tejto výstavby mohli v širšej miere zapojiť aj neziskové organizácie a iné subjekty.

Sociálna politika v oblasti bývania definuje špeciálne formy bývania určené pre nasledovné kategórie:

- a) občania, ktorí sa dostávajú do pozície skupín ohrozených sociálnym vylúčením, napr.:
 - 1. občania, ktorí v dôsledku nízkej úrovne vzdelania a kvalifikácie vykonávajú iba príležitostné pomocné práce, prípadne sú bez práce,
 - 2. ľudia s fyzickým alebo mentálnym postihnutím,
 - 3. mládež po ukončení ústavnej alebo ochranej výchovy,
 - 4. starí ľudia, osamelí rodičia s deťmi a mnohohodné rodiny,
 - 5. občania marginalizovanej rómskej komunity,
- b) marginalizované skupiny obyvateľstva, v najvyššej miere Rómovia, ktoré sa vyznačujú úplným sociálnym vylúčením napríklad v dôsledku straty bydliska,

dlhodobej nezamestnanosti, závislosti od drog, nedostatočnej sociálnej prispôsobivosti.

Pre bývanie týchto skupín obyvateľstva treba vytvárať podmienky najmä v sociálnom bývaní zodpovedajúceho štandardu, alebo v prípade niektorých špecifikovaných sociálne ohrozených či vylúčených skupín v rôznych zariadeniach sociálnych služieb, v ktorých je poskytovaná osobitná sociálna alebo zdravotná starostlivosť a sú zabezpečené aj iné služby v závislosti od druhu a účelu zariadenia.

Do kategórie sociálneho bývania možno zahrnúť:

- a) nájomné byty vo verejnom nájomnom bytovom sektore vrátane malometrážnych bytov určených ako prvé bývanie pre mladé rodiny s tým, že nárok na takéto bývanie budú mať len domácnosti do stanovenej výšky príjmov,
- b) byty a iné formy bývania pre domácnosti s nízkymi príjmami a skupiny so špecifickými potrebami, ako napríklad byty pre občanov v sociálnej núdzi, s ťažkým zdravotným postihnutím, osamelých rodičov starajúcich sa o maloleté deti, mnohohodné rodiny, občanov po ukončení ústavnej alebo ochrannnej výchovy, občanov s problémami sociálneho začlenenia a občanov bez prístrešia,
- c) byty nižšieho štandardu pre neplatičov nájomného a pre marginalizované skupiny obyvateľstva
- d) byty pre bývanie starších ľudí, pričom sa bude vychádzať z majetkových pomerov budúcich užívateľov.

Pre veľmi úzko špecifikované sociálne ohrozené či vylúčené skupiny obyvateľstva je bytová otázka zabezpečená vo forme zariadení sociálnych služieb. Medzi tieto zariadenia je možné zaradiť detské domovy, zariadenia pre seniorov, domovy sociálnych služieb, útulky atď.

Zariadenia sociálnych služieb však neslúžia na zabezpečovanie bývania, ich prioritou je poskytovanie sociálnych služieb.

Núdzna

Hmotná núdzna je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením.

Sociálna núdzna je stav, keď si občan nemôže sám zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, o svoju domácnosť, ochranu a uplatňovanie práv a právom chránených záujmov alebo kontakt so spoločenským prostredím najmä vzhľadom na vek, nepriaznivý zdravotný stav, stratu zamestnania.

Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranica príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.

Osobitný príjemca je mesto, alebo ak je to odôvodnené, iná právnická osoba alebo fyzická osoba. Osobitného príjemcu určuje rozhodnutím ÚPSVaR. Ak osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky vo vecnej forme, je povinný ich poskytovať za cenu obvyklú a na mieste dostupnom občanovi v hmotnej núdzi. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu, ak sa doterajšou výplatom dávky a príspevkov nedosiahol účel. ÚPSVaR určí osobitného príjemcu po jeho predchádzajúcom súhlase. ÚPSVaR uvoľní osobitného príjemcu, ak pominuli dôvody na jeho určenie. Mesto je osobitným príjemcom dávky a príspevkov na základe rozhodnutia ÚPSVaR aj vtedy, ak súhlasí, že bude vykonávať funkciu osobitného príjemcu voči všetkým občanom vo svojom územnom obvode, ktorým úrad priznal dávku a príspevky právoplatným rozhodnutím. Na takýto výkon osobitného príjemcu úrad s obcou uzatvorí dohodu.

Osobitný príjemca zabezpečuje dávku a príspevky v peňažnej forme alebo vo vecnej forme a je povinný ich použiť len na prospech občana v hmotnej núdzi a fyzických

osôb, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú. ÚPSVaR dohliada, ako ním určený osobitný príjemca plní svoje povinnosti.

Sociálne dávky

V minulosti bola hodnota sociálnej dávky často krát vyššia ako minimálna mzda či iný príjem. V novom systéme dávky v hmotnej núdzi a príspevky k dávke motivujú občana zmeniť jeho sociálnu a životnú situáciu.

Hlavným cieľom týchto zmien je, aby si ľudia vlastným pričinením, aktivitou či majetkom pomohli a neboli závislí od sociálnych príjmov.

Pomoc v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoc v hmotnej núdzi a zákon o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 125/2016 Z. z. účinnosťou od 1. 7. 2016.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi možno poskytnúť občanovi v hmotnej núdzi a fyzickým osobám, ktoré s ním spoločne posudzujú, ktorým sa vypláca dávka a príspevky najmä na:

- a) úhradu mimoriadnych výdavkov na nevyhnutné ošatenie
- b) základné vybavenie domácnosti
- c) zakúpenie školských potrieb pre nezaopatrené dieťa
- d) na mimoriadne liečebné náklady

Túto dávku možno poskytnúť do výšky preukázaných skutočných nákladov, najviac však do výšky trojnásobku životného minima. V súčasnosti dávku vypláca samospráva.

Deti poberateľov dávky v hmotnej núdzi majú nárok na dotáciu na stravu. Dotáciu na stravu môžu čerpať žiaci základných škôl a deti v materských školách.

2. Analýza demografických údajov a sociálnej situácie

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby jeho obyvateľov. Základným riadiacim dokumentom, ktorý usmerňuje všetky plánované rozvojové aktivity mesta je PHSR mesta.

PHSR mesta Púchov deklaruje rozšírenú víziu mesta takto:

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta je rozvojovým dokumentom, ktorého cieľom je dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom rešpektovaní limitov a zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia. Úspešná implementácia PHSR môže v meste Púchov napomôcť k zlepšeniu vybavenosti mesta základnou infraštruktúrou, povzbudeniu podnikateľskej aktivity, rozvoju vidieckej turistiky, efektívnemu zvýšeniu využitia miestnych daností, aktivizácii miestneho obyvateľstva, oživeniu kultúrneho, športového a spoločenského života v meste, zlepšeniu sociálnej klímy a životného prostredia. Následne na to môže realizácia opatrení stanovených PHSR generovať príjmy a tým zvýšiť celkovú životnú úroveň obyvateľstva a zároveň postaviť pevné základy zodpovednej miestnej samosprávnosti .

Sociálna analýza je súhrn faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy a zámery na celoštátnej či nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj sociálnych služieb. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene.

Technologické faktory ovplyvnia tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, podstatne zvyšujú produktivitu i kvalitu výroby. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov pre sociálne účely, stým však súvisí aj nárast financií potrebných na ich získanie, prevádzku a údržbu. Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné rôznym spôsobom. V súčasnosti je možné poskytovať sociálne služby s využitím telekomunikačných technológií.

Sociologické faktory majú najväčší vplyv na vývoj spoločnosti a to:

1. demografické zmeny – znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov
2. zmeny v životnom štýle – rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný a fyzický stav populácie, vplyv techniky a médií,
3. oslabovanie tradičných ľudských hodnôt – zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva.

Ekonomické faktory, ktoré svojimi zmenami za posledných dvadsať rokov ovplyvnili vývoj celej spoločnosti. V oblasti služieb vo verejnom záujme došlo k zmenám systému v oblasti organizácie, riadenia aj financovania. Od 1. júla 2002, kedy sa začala decentralizácia verejnej správy, prešli sociálne zariadenia a služby do pôsobnosti samospráv. Zariadenia získali viac kompetencií, v súčasnosti majú možnosť uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

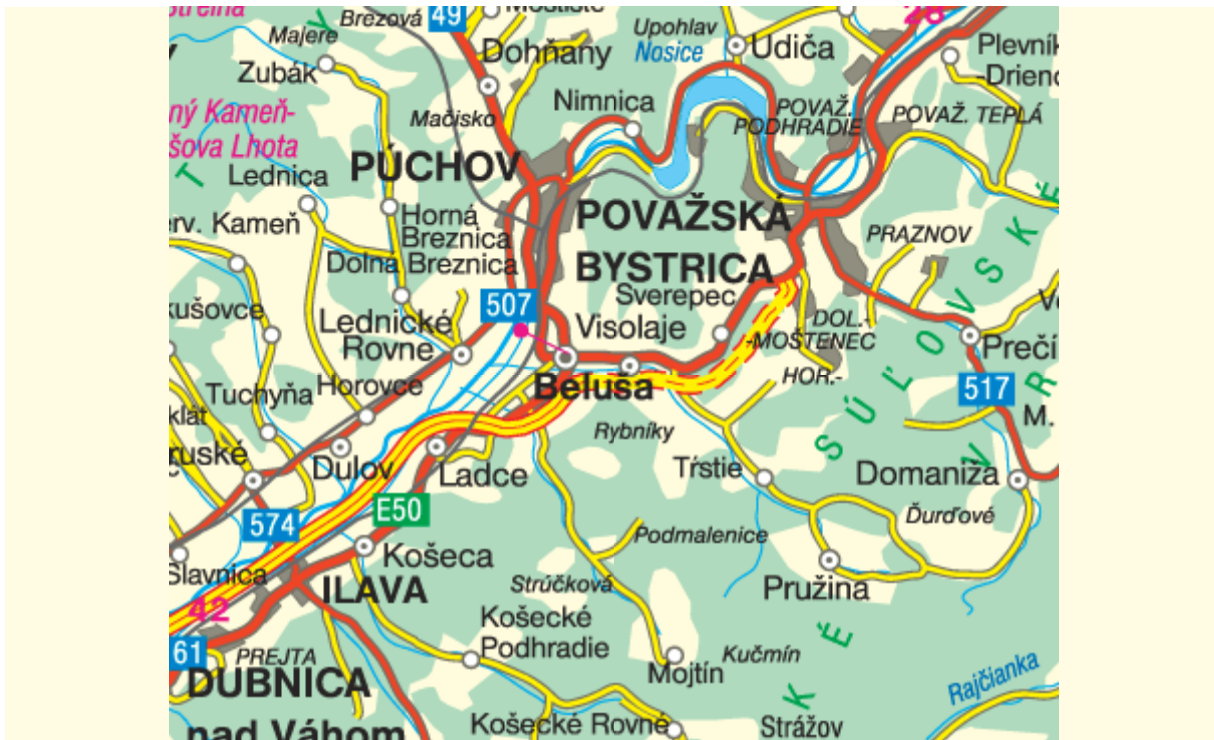
Politické faktory určuje parlament a vláda zákonmi a programovými vyhláseniami alebo rozhodnutím vstúpiť do EÚ a NATO, zavedenie eura na Slovensku. Programovým vyhlásením Vláda SR sa zaviazala poskytovať pre obyvateľov taký sociálny program, ktorý bude garantovať udržanie a rozvoj ľudských, hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv smerujúcich k dôstojnej životnej úrovni každého človeka. Systém sociálnej politiky bude nastavený tak, aby bol sociálne spravodlivý, transparentný, trvalo finančne udržateľný a aby zabezpečil rovnosť príležitosti. K prioritám vlády v sociálnej oblasti patrí politika zamestnanosti, pracovné vzťahy a sociálny dialóg, sociálne zabezpečenie, podpora rodiny, podpora rodovej rovnosti a efektívnosti inštitúcií.

V snahe zabezpečiť kontinuitu a efektivitu poskytovaných sociálnych služieb a súčasne v snahe podporiť zotrvanie ľudí odkázaných na pomoc čo najdlhšie v ich prirodzenom rodinnom prostredí v súčasnosti prebieha proces deinštitucionalizácie sociálnych služieb na Slovensku. Vláda SR schválila dňa 30. 11. 2011 Stratégiu deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti (ďalej len „Stratégia DI“). Slovenská republika sa týmto dokumentom hlási k celosvetovému trendu systematického odstraňovania dôsledkov dlhodobo uplatňovaného, ale už historicky prekonaného modelu inštitucionálnej izolácie a segregácie ľudí vyžadujúcich dlhodobú pomoc a starostlivosť v špecializovaných zariadeniach, menovite detí v náhradnej starostlivosti a ľudí so zdravotným postihnutím, seniorov, a jeho nahradenie alternatívnym modelom služieb a opatrení, svojím charakterom čo najviac podobným podmienkam bežného života.

Základným zámerom deinštitucionalizácie v Slovenskej republike je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých občanov, odkázaných na pomoc spoločnosti, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity, prostredníctvom komplexu kvalitných alternatívnych služieb vo verejnom záujme. Dňa 14. 12. 2012 bol schválený Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej

na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb. Vypracovanie Národného akčného plánu DI je jednou zo základných úloh Stratégie DI. Národný akčný plán DI predstavuje základný plánovací dokument Stratégie DI v oblasti prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb v Slovenskej republike.

Poloha mesta:

Mesto Púchov leží na styku južnej časti Púchovského prelomu a Ilavského Podolia. Celková výmera územia mesta je 4 150 ha. Intravilán mesta leží v nadmorskej výške od 258 m n. m. – do 570 m n. m., stred mesta vo výške 265 m n. m., územie sa zaraduje do klimaticky mierne teplej oblasti, mierne vlhkej klímy, s inverziou teplôt. Chotár po oboch stranách Váhu vytvára štyri povrchové celky. Stred v Ilavskom Podolí na náplavoch Váhu a Bielej vody má plochý, sčasti terasovitý povrch, pokrytý sprašovými hlinami. V severnej časti vystupuje na Podjavornícku vrchovinu, južne za Bielou vodou na Biele Karpaty, východne na pahorkatinnú až vrchovinnú časť Manínskych vrchov, s bradlovými tvrdošmi, ktoré tvoria druhohorné horniny. Pozdĺž Váhu sú mladé nívne pôdy, na terasách a na pahorkatine hlinité hnedé lesné pôdy, vo vrchovine horské hnedé lesné pôdy, miestami rendziny. Lesy pokrývajú vyvýšené časti chotára. Je tu kyselka. Podnebie v nivnej časti patrí k typu teplej mierne vlhkej klímy. Priemerná ročná teplota je 7-9 °C, priemerný ročný úhrn zrážok je 700-800 mm. Chotár mesta sa využíva na poľnohospodárske a taktiež na turistické a rekreačné účely.

Poloha mesta je veľmi výhodná vzhľadom na to, že mesto sa nachádza na spojnici dvoch krajských miest s vybudovanou infraštruktúrou a preto je možné ho považovať za mesto s veľkým potenciálom rozvoja. Mesto Púchov je súčasťou okresu Púchov, je členom regiónu „Púchovský“ a územne patrí do Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Vznik mesta:

Na území dnešného mesta Púchov bolo osídlenie v paleolite, na vrchu Skalka neolitické sídlisko volútovej kultúry a eneolitické s kanelovanou keramikou, hroby únětickej kultúry zo staršej doby bronzovej, hromadný nález bronzov a sídlisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej, výšinné sídlisko z doby laténskej a rímskej (odtiaľ názov „púchovská kultúra“), nálezy z doby sťahovania národov a slovanské sídliskové nálezy z 11.-12. storočia. Mesto sa spomína od roku 1243 ako Puch, v rokoch 1332-1337 ako Poho, v roku 1409 ako Puchou, v roku 1469 ako Puchow, maďarsky Puchó, Puhó. Patrila panstvu Lednica, časť Marczibányiovcom. Od 15. storočia sa vyvíjala ako zemepanské mestečko. V erbe malo sväticu zabíjajúcu mečom draka. V prvej polovici 17. storočia sa tu s povolením zemepána Rákócziho usadili moravskí bratia, povoláním súkenníci a Púchov sa preslávil ich výrobkami. V roku 1728 získal jarmočné právo rozšírené v roku 1835. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, remeslami a obchodom. Po roku 1918 boli obyvatelia roľníkmi, remeselníkmi, mnohí odchádzali na sezónne poľnohospodárske práce na južné Slovensko a do cudziny. V roku 1935 bola vybudovaná železnica Púchov – Lideč. Koncom predmníchovskej ČSR sa tu začali budovať odevné závody firmy Rolný a rozširovať výroba krytiny. Po roku 1945 nastal rozvoj priemyslu odevného, gumárenského, stavebných hmôt, spotrebného, potravinárskeho. Púchovu bol priznaný štatút mesta.

Charakter zloženia obyvateľstva prešiel početnými zmenami zapríčinenými osídľovaním v krízových rokoch.

2.1. Obyvateľstvo

V meste Púchov podľa posledných údajov k 31. 12. 2017 býva 17 848 obyvateľov. Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov nám ukazujú že nárast obyvateľstva sa mení rozvojom hospodárstva v regióne a v poslednej dobe badať pomalé klesanie počtu obyvateľstva. Podrobný vývoj obyvateľov mesta ukazuje tabuľka č. 2.

Obyvatelia mesta: národnostne dominantná - slovenská národnosť 89,51 %, ďalej národnosť česká 0,74 %, národnosť maďarská 0,08%, národnosť poľská 0,08 %, národnosť moravská 0,08 % a iná a nezistená 9,51 %. Rómska komunita nie je a je ťažké štatisticky vykázat, nakoľko sa hlási buď slovenskej alebo inej národnosti. Obyvatelia mesta boli v minulosti prevažne obchodníci, robotníci, remeselníci a štátny zamestnanci. Podľa ŠÚ 2013 v meste žilo 18 121 obyvateľov, z toho 9 336 žien (51,52%) a 8 785 mužov (48,48%).

Tabuľka č. 1 Obyvateľstvo podľa vekovej štruktúry

Vek	Počet	% zastúpenia
0 – 14	2 353	13,10 %
15- 60 muži	6 154	
15- 59 ženy	5 326	63,10 %
60 – viac	4 132	23,00 %
SPOLU:	17 965	100,00 %

Zdroj: ŠÚ SR 2016

Tabuľka č. 2 Vývoj počtu obyvateľov mesta Púchov

Rok	Počet obyvateľov	Index starnutia
1991	18 311	42,26
2001	18 833	74,80
2008	18 527	
2009	18 539	
2010	18 532	145,35
2012	18 217	162,51
2013	18 121	
2016	17 965	175,61
2017	17 848	

Zdroj: sodb.infostat.sk

Kvôli porovnateľnosti údaje sú počítané bilančnou metódou.

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celorepublikového priemeru veľmi neodlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva SR sa za posledných 10 rokov sa zmenilo, proces starnutia sa zintenzívnil.

Keď porovnáme vekovú štruktúru obyvateľstva v meste za posledné roky tak vidíme, že obyvateľstvo začalo starnúť. Štatistické údaje a hlavne index starnutia nám ukazuje, že za posledných 10 - 15 rokov z vyrovnaného podielu obyvateľstva mesto postupne začalo starnúť. Ako vidno z údajov index starnutia má nepriaznivý charakter a mesto stále viac prepadáva do negatívnych čísiel. Jediná pomoc by bola nárast počtu obyvateľstva o mladé rodiny. Štruktúra obyvateľstva mesta v dôsledku úbytku počtu obyvateľov predproduktívnom veku oproti nárastu poproduktívnym v blízkej budúcnosti prinesie aj demografický problém prestarnutie obyvateľstva a problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.

Kvôli permanentnej prevahe poproduktívneho obyvateľstva treba uvažovať o doplnení vhodnej formy poskytovania sociálnej služby v meste – opatrovateľskej služby a stravovania v domácom prostredí, o vytvorení podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Nakoľko finančné možnosti mesta sú obmedzené, mesto podporuje prípadnú snahu verejných poskytovateľov poskytujúcich sociálne služby na zabezpečenie potrebných služieb pre mesto Púchov.

Cieľom mesta Púchov v oblasti pomoci občanom odkázaným na sociálne služby bude:

- podporiť preškolenie opatrovateliek a rodinných príslušníkov žiadateľov o sociálnu službu v oblasti metód komunikácie so seniorom s ochorením demencie a alzheimerovým ochorením
- podporiť zriadenie poradne pre seniorov, zameranej na individuálne poradenstvo rodinným príslušníkom seniorov odkázaných na sociálnu službu a zdravotnú pomoc
- podporovať zradenie denného pobytového zariadenia pre pacientov s poruchou pamäte, alzheimerovým ochorením a podobnými vážnymi diagnózami
- podporovať zriadenie DSS, prípadne ZOS

- riešiť osvetu širokej verejnosti v oblasti pomoci ľuďom odkázaným na pomoc a sociálnu službu
- zamerať sa na preventívnu a vyhľadávaciu činnosť v oblasti sociálnej služby a pomoci

2.2. Školstvo

V meste Púchov sa nachádzajú výchovné zariadenia Materská škola a Základná škola. Školská výchova podľa dostupných údajov sa traduje od začiatku 17. storočia.

Základná škola

Základná škola s celodennou prevádzkou bola odovzdaná do zriaďovateľskej právomoci mesta v roku 2002. Pod zriaďovateľskej právomoci mesta patrí sedem základných škôl a 1 Základná škola s materskou školou. Výchovno-vzdelávací proces prebieha podľa platných učebných osnov a štandardov jednotlivých predmetov na I. stupni podľa základného variantu a štátneho vzdelávacieho programu I. stupňa základnej školy ISCED1, na II. stupni podľa druhého variantu učebných plánov a štátneho vzdelávacieho programu II. stupňa základnej školy ISCED2. Prevádzky škôl sú jednozmenné, popoludní prebieha výchovno-vzdelávacia činnosť v oddelení ŠKD, záujmová činnosť a organizované aktivity rôzneho charakteru. Žiaci majú zabezpečenú teplú stravu zo Školskej jedálne. V rámci mimoškolských aktivít existuje školský klub detí, ktorý ponúka jej členom rôzne formy trávenia voľného času. Školy využívajú internet a informačné a komunikačné technológie. Školy sa úspešne uchádzajú o rôzne projekty na získanie finančných prostriedkov na zvýšenie kvality výchovy, čo sa odzrkadľuje na úspešnosti žiakov na rôznych súťažiach. V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov z mesta prebieha s pomocou asistenta učiteľa pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

Počet žiakov v základnej škole je celkovo 1 635.

Materská škola

Pre deti predškolského veku je zabezpečená celodenná starostlivosť v meste v siedmich materských školách. V materských školách pracujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci, ktorí pripravujú pre deti bohatý edukačný program. Budovy materských škôl sú umiestnené v areáloch s dostatkom zelene, ideálne pre celodenný pobyt detí a deti majú zabezpečenú teplú stravu. Materské školy navštevujú deti vo veku od 3 - do 6 rokov.

Počet detí v materských školách je celkovo 549.

Zo sociálneho hľadiska existencia pedagogického dozoru v meste kladne vplyva na dospievajúcu mládež.

2.3. Služby

V meste je zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území mesta značne vplýva na finančné možnosti mesta a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v meste a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo mesta.

Kultúra, šport, zdravotníctvo

Spoločenský život je veľmi aktívny, na ktorom sa zúčastnia vekové kategórie od detí po seniory. Púchovská kultúra, s.r.o. - ktorej hlavnou úlohou je zabezpečovanie plnenia kultúrnej a spoločenskej funkcie mesta na profesionálnej úrovni. V rámci svojej činnosti teda zabezpečuje organizáciu kultúrneho a spoločenského života mesta, správu domov kultúry a prevádzku kina, divadla, propagáciu mesta a rozvoj turistiky. Ďalej vydáva Púchovské noviny, zabezpečuje vysielanie Púchovskej televízie a činnosť Župného domu.

Športovo-rekreačné zariadenia – MŠK Púchov s.r.o. prevádzkovaním a správou športového areálu v Púchove vytvára podmienky pre využívanie športových objektov pre aktívny pohyb, regeneráciu a rekondíciu s dôrazom na mládež a uspokojovanie potrieb obyvateľov regiónu, ale aj podmienky pre vrcholový a výkonnostný šport. Medzi objekty, ktoré spoločnosť spravuje, prevádzkuje a zároveň udržiava patrí: krytá plaváreň so saunou, letné kúpalisko, futbalový štadión, športová hala, zimný štadión, tenisové kurty a objekt lodenice, v ktorej sídli Centrum voľného času Včielka.

Na území mesta Púchov sa poskytuje ambulantná starostlivosť v nemocničnom zariadení ZDRAVIE.

Odborným pracoviskom je aj dialyzačné pracovisko firmy BIODIAL, s.r.o. a DOS (Dom ošetrovateľskej starostlivosti), a taktiež ADOS – ambulantná zdravotná starostlivosť.

Všetky zdravotnícke zariadenia na území mesta sú neštátne.

Mesto o daniach v meste a okolí informuje obyvateľstvo a širokú verejnosť prostredníctvom internetovej stránky www.puchov.sk.

V meste sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych mestských, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času.

2.4. Nezamestnanosť

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo pracuje najmä v priemyselnej výrobe.

Štatistické údaje v tejto oblasti sú dosť relatívne čísla. Každá inštitúcia si vedie svoju vlastnú štatistiku podľa vlastných kritérií. Mesto nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktorí pracujú v zahraničí.

Skrytú nezamestnanosť, t. j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzači o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie je

možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi.

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobí nezamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi.

Z dostupných informácií bol zostavený prehľad o miere nezamestnaných :

Rok:	Miera nezamestnaných:
2001	6,91 %
2011	3,99 %
2017	4,11 %
2018	3,27 %

Zdroj: ÚPSVaR Púchov

Uvedené údaje odzrkadľujú pozitívny jav, že región drží nezamestnanosť na úrovni ako je slovenský priemer.

3. Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb

Východiskom k spracovaniu analýzy stavu poskytovaných sociálnych služieb boli dostupné údaje v územnom obvode mesta, získané osobným, telefonickým a elektronickým kontaktom s poskytovateľmi sociálnych služieb od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Sociálna služba môže byť poskytovaná ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava. V zmysle zákona o sociálnych službách má poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom prostredí klienta prednosť pred pobytovou formou. Z uvedeného dôvodu sa kladie a aj v budúcnosti bude klásť dôraz na rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb, čo je aj v súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb na obdobie rokov 2015 – 2020. Sociálna infraštruktúra je určená na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestňovanie je spojené so štruktúrou osídlenia ako aj veľkosťou mesta.

Sociálne služby podľa druhu sú:

- a) Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb v zariadeniach.
- b) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.
- c) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.
- d) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.
- e) Podporné služby.
- f) Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať.

Mesto prevádzkuje opatrovateľskú službu a ambulantnú sociálnu službu v dennom centre. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby mesto má vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka –

na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci a ani terénneho pracovníka na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. Sociálne služby v meste sú na vysokej úrovni oproti ostatným okresným mestám Trenčianskeho samosprávneho kraja. V územnom obvode mesta poskytujú registrované subjekty sociálne služby. Identifikačné údaje a presný rozsah činností verejných a neverejných poskytovateľov sú uvedené v kapitole č. **9 Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode mesta.**

Kvôli prevahe poproduktívneho obyvateľstva treba uvažovať o doplnení vhodnej formy poskytovania sociálnej služby v meste. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania. Poskytované pobytové sociálne služby v územnom obvode mesta s podporou mesta Púchov udržať na požadovanej úrovni. Všetky poskytované sociálne služby v územnom obvode mesta poskytovať, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.

Mesto poskytuje najmä tieto sociálne služby:

- a) dohľad nad nesvojprávnymi občanmi (spolupráca s okresným súdom),
- b) funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,
- c) návštevy jubilujúcich starších občanov (narodeniny, výročia svadby),
- d) stretnutia dôchodcov,
- e) pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....),
- f) poskytovanie finančnej podpory odkázaným,
 1. v prípade potreby zabezpečenie opatrovateľskej služby,
 2. v prípade potreby zabezpečenie stravovania odkázaných
- g) ambulantná sociálna služba v dennom centre

Mesto v prípade potreby podporuje poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby mesta.

3.1 Sociálne znevýhodnené skupiny

Cieľovým zameraním sociálnej práce je nielen jednotlivec, ale najmä skupina, komunita a sociálne prejavy, ktoré sa ich týkajú. Ide o subjekt, ktorý je definovaný spoločným znakom odvodeným od sociálneho znevýhodnenia, t. j. od znaku, ktorý ho posúva do polohy závislosti na iných osobách alebo na štátnych opatreniach. Celkový počet obyvateľov komunity má trvale klesajúcu tendenciu, čo preukazuje úbytok populácie ako aj migrácia, tento vývoj z dlhodobého hľadiska môže pôsobiť problémovo aj na oblasť sociálnych služieb.

Veková štruktúra, ktorá je súčasnosti relatívne stabilizovaná má vzhľadom k vysokému rastu indexu starnutia a indexu ekonomickej závislosti jednoznačnú tendenciu ďalšieho a trvalého nárastu poproduktívnej kategórie populácie v komunite, čo je vo väzbe na ďalšie skutočnosti významným faktorom a indikátorom pre plánovanie sociálnych služieb pri ktorých je nevyhnutné venovať vzrastajúcu pozornosť práve tejto vekovej kategórii, nakoľko starnutie nie je možné žiadnym spôsobom zastaviť.

Z dostupných demografických údajov na základe štatistického predpokladu sme vypočítali počet občanov, ktorí budú potrebovať istú formu sociálnej pomoci, prípadne sociálnych služieb. Použili sme pri tom orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu

sociálnych služieb vo vzťahu k veku, miere závislosti na pomoc pri sebaobsluže a zdravotného postihnutia.

Sociálne znevýhodnené skupiny v meste môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
- d) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- e) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Mesto sa v rámci svojich možností snaží kompenzovať určité sociálne znevýhodnenie.

Ad a) SENIORI

Identifikácia problémov

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na sociálnu pomoc
- osamelí seniori so zdravotnými problémami
- nie je vyriešená bezbariérovosť v meste
- nárast počtu seniorov a zdravotne postihnutých

Služby určené seniorom sú poskytované občanom, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a ocitli sa v situácií vyžadujúcej podporu komunity, je možné charakterizovať túto skupinu týmito spoločnými prejavmi:

- predlžovanie individuálneho aj priemerného veku,
- nárast miery chorobnosti a tým aj závislosti na sociálnej pomoci,
- vdovstvo – skôr, či neskôr strata životného partnera a s tým súvisiace
- sociálne a ekonomické zmeny,
- stále existujúci využiteľný potenciál jedincov k aktivitám vo svoj prospech aj v prospech komunity

Z hľadiska početnosti ide i jedinou sociálnu kategóriu populácie, ktorá má trvale a prirodzene vzostupnú tendenciu svojho rastu premietajúcu nárastu v porovnaní k pomeru k ostatným kategóriám populácie komunity.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

Počet obyvateľov	predprod. vek/%	produktívny vek/%	poproduk. vek/%
2010/ 18 532	2 615/14,11%	12 116/65,38%	3 801/20,51%
2012/ 18 127	2 494/13,76%	11 580/63,88%	4 053/22,36%
2016/ 17 965	2 353/13,10%	11 480/63,10%	4 132/23,00%

Zdroj: sodb.infostat.sk

Občania nad 60 rokov tvoria 23 % z celkového počtu obyvateľov, to znamená, že ide o najväčšiu skupinu odkázanú alebo perspektívne odkázanú na sociálne služby. Keď porovnáme jednotlivé roky, tak vidíme, že počet a podiel ľudí poproduktívneho veku má narastajúcu tendenciu. Podľa prepočtov bude opatrovateľskú službu v blízkej budúcnosti permanentne potrebovať 80 – 120 obyvateľov a umiestnenie v sociálnom zariadení 50 osôb.

Mesto vytvára technické a materiálne podmienky na činnosť ZO JDS, OO JDS, ÚNaSZ, CN ANEPS, SZPP ZO Púchov. Seniory sa ambulantne stretávajú v Dennom centre v Púchove. Svojimi aktivitami inšpirujú aj mladšiu generáciu v meste. Finančná podpora z rozpočtu mesta pre DC je 2 033 € ročne.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, mesto Púchov pod reg. č. 177.

Opatrovateľská služba je starostlivosť v domácom prostredí, zatiaľ je to jediná forma terénnych sociálnych služieb v komunite mesta pre kategóriu seniorov.

Opatrovateľská služba zabezpečuje občanom, ktorí to potrebujú, v ich domácom prostredí také služby a úkony, ktoré pre pokles sebestačnosti zo zdravotných dôvodov nemôžu zvládnuť sami a sú odkázaní na pomoc inej osoby pri sebaobslužných úkonoch, pri úkonoch zabezpečujúcich starostlivosť o svoju domácnosť a pri zabezpečení základných sociálnych aktivít.

Starostlivosť formou opatrovateľskej služby je zabezpečené 83 prijímateľom.

Vlastná legislatíva na poskytovanie sociálnej služby na území mesta Púchov je vypracovaná a schválená mestským zastupiteľstvom VZN č. 1/2009.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, mesto Púchov pod reg. č. 177.

Jedáleň pre dôchodcov – nie je. Stravovanie je zabezpečené prostredníctvom školských jedální. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v meste sú upravené zásadami mesta č. 26/2011 s dodatkom č. 1/2017. Stravu odoberá v priemere 104 stravníkov. V prípade odkázanosti na sociálnu službu je donáška stravy zabezpečená izotermickým vozidlom.

Pobytové sociálne služby poskytujú nasledovní verejní poskytovatelia:

Trenčiansky samosprávny kraj prevádzkuje v územnom obvode mesta pobytovú sociálnu službu v zariadeniach CSS Chmelinec, CSS Kolonka, DSS-Púchov-Nosice.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, samosprávnym krajom.

Identifikačné údaje a presný rozsah činností verejných poskytovateľov v územnom obvode mesta Púchov sú uvedené v kapitole č. **9 Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode mesta.**

Neverejní poskytovatelia v územnom obvode poskytujúci pobytovú sociálnu službu:

Senior Klub n.o., Púchov – ZPS, ZOS

Hubertus n.o., Púchov – ZPS,

Aliis Púchov – Denný stacionár

Identifikačné údaje a presný rozsah činností neverejných poskytovateľov v územnom obvode mesta Púchov sú uvedené v kapitole č. **9 Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode mesta.**

Mesto nedopláca ekonomicky oprávnené náklady za obyvateľa mesta umiestneného v sociálnom zariadení.

Bezbariérovosť v meste je vyriešená čiastočne.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné :

V prípade potreby zabezpečiť opatrovateľskú službu.

V prípade potreby zabezpečiť pobytovú sociálnu službu.

V prípade potreby zabezpečenie stravovania.

Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu

a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie treba vyriešiť bezbariérovosť v meste.

Priebežne monitorovať potreby seniorov (1x ročne prieskum).

Ad b) NEZAMESTNANÍ A ZAMESTNANCI S NÍZKYM VZDELANÍM

Identifikácia problémov:

- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie
- chýbajú možnosti zamestnať obyvateľov s nízkym vzdelaním
- chýba systém motivácie a sprevádzania pre rozvoj zamestnanosti – agentúra podporovaného zamestnávania, príležitostných prác, podporovanej práce
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami
- nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou odborníkmi, ÚPSVaR

V spolupráci s ÚPSVaR Púchov, mesto v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce - menšie mestské služby. Vo väčšine prípadov by sa jednalo o najodkázanejšie skupiny občanov. Aktivačné práce sa vykonávajú v súlade so zákonom 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Zároveň mesto podľa zákona 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení má možnosť uzatvárať Dohodu o podmienkach vykonávania menších mestských služieb pre mesto s uchádzačmi o zamestnanie, ktorí nespĺňali podmienky na podpísanie dohody s ÚPSVaR. V rámci tejto činnosti podporuje udržiavanie pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stavajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrvávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stavajú neuplatniteľným na trhu práce. Cieľom zámeru je zlepšenie pracovných návykov, zlepšenie životných podmienok znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie a zotrvanie v pracovnom procese aj po skončení doby poskytovania príspevku. Mesto má záujem pomôcť svojim občanom v hmotnej núdzi zamestnať sa. Pre občana je to okrem finančného aj morálne ocenenie, že je užitočný a má možnosť zaradiť sa do kolektívu. Nezanedbateľná je aj možnosť vylepšiť si rodinný rozpočet. U dlhobodo nezamestnaných klesá s časom aj sebavedomie a tým aj schopnosť prezentovať sa pred potenciálnym zamestnávateľom.

Podprogram Aktivačné služby – Malé mestské služby sa týka aktivít v meste, údržbu verejných priestranstiev, mestských budov, zberu separovaného odpadu v meste, prostredníctvom nezamestnaných občanov pracujúcich v meste v rámci aktivačných prác a zamestnaných v spolupráci s úradom práce. V súčasnosti na základe § 10 pracujú dvaja občania mesta a § 12 je do aktivačných prác zapojených 7 občanov mesta. Momentálny stav občanov vykonávajúcich aktivačné a dobrovoľné služby aj v zmysle § 52, § 54 je celkom 17, pričom sa mesačne počet takto pracujúcich občanov mení. Financie v prípade potreby sú zabezpečené z ÚPSVaR Považská Bystrica, pracovisko Púchov.

Proces poklesu nezamestnanosti sa snaží ÚPSVaR podporovať organizovaním rekvalifikačných kurzov, tak aby spĺňali požiadavky budúcich zamestnávateľov a zároveň uchádzačov o zamestnanie, ale aj zamestnávateľov motivovať

prostredníctvom aktívnych opatrení na trhu práce – zákon o službách zamestnanosti č. 5/2004 Z.z..

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné :

Pomoc pri rekvalifikácií dlhodobo nezamestnaných.

Ad c) DETI, MLÁDEŽ A RODINY V RIZIKU SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Identifikácia problému:

- chýba vyhľadávacia činnosť sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- deti zo sociálne slabších rodín majú stravovacie problémy,
- nevhodné trávenie voľného času,
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima.

Mládež v meste je organizovaná. Infraštruktúra na činnosti voľného času je zabezpečená v spolupráci s mestským úradom a Púchovskou kultúrou s.r.o., športové ihriská a zariadenia ako aj príroda okolo mesta. V meste je možnosť športového vyžitia mládeže na vysokej úrovni. Veľkú čas voľnočasových aktivít zabezpečuje CVČ Včielka rôznorodou krúžkovou činnosťou.

Hlavnou úlohou kultúrneho centra v meste Púchov je udržiavať, podporovať a rozvíjať kultúrne a duchovné hodnoty, starať sa o národné kultúrne dedičstvo, rozvíjať miestne a celonárodné hodnoty a tradície, podieľať sa na vytváraní nových, podporovať a rozvíjať na dobrovoľnej báze tvorivé záujmovo-umelecké, vzdelávacie a voľnočasové aktivity jednotlivcov i rôznych skupín obyvateľstva.

Výborná je vzájomná spolupráca mestského úradu Púchov so školami. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou, napr. pre dôchodcov, pre matky na Deň matiek, rôzne slávnosti.... Sú pre nich organizované fašiangový karneval, Deň detí, Mikuláš ...

Mesto nemá vypracovanú vlastnú legislatívu na podporu detí zo sociálne slabších rodín. Zásady poskytovania finančnej podpory pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni v prípade potreby je riešené s prostredníctvom ÚPSVaR. V súčasnosti sa poskytuje dotácia pre 11 detí na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením. Výška podpory je od 0,96 € do 0,98 € na stravu denne pre dieťa v závislosti veku dieťaťa.

Mesto má vypracované zásady poskytovania finančnej podpory pri narodení dieťaťa. Výška podpory je 100 € pri narodení prvého dieťaťa, pri každom ďalšom 66 €. Akt uvítania novorodencov je organizovaná podľa potreby.

Mesto poskytuje príspevok dobrým študentom. Mesto poskytlo v roku 2017 v zmysle Zásad o podmienkach poskytovania mestského štipendia 13 študentom celkovou podporou 4 410 €.

Stredisko Evanjelickej Diakónie je zriaďovateľom Zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa s kapacitou pre 12 klientov.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, SED pod reg. č. 301.

Identifikačné údaje a presný rozsah činností neverejného poskytovateľa v územnom obvode mesta Púchov sú uvedené v kapitole č. **9 Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode mesta.**

Sociálne služby vo vzťahu k predmetnej cieľovej skupine je potrebné prioritne orientovať na ohrozené rodiny, rodiny v kríze a mladých ľudí.

Ohrozená rodina - rodina, ktorá sa ocitla pod vplyvom vonkajších a vnútorných faktorov, ktoré ju ohrozujú. Najčastejšie ide o:

- neadekvátne rodičovské postoje, hodnoty, vzory a zručností,
- strata bývania, resp. rodina žije len v sociálnej ubytovni a nedisponuje priestormi vhodnými na bývanie,
- užívanie alkoholu alebo iných návykových látok,
- náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie,
- upadanie prostredia, v ktorom rodina žije,
- chudoba, sociálne vylúčenie.

Pri ohrozenej rodine sa nemuselo nevyhnutne vyskytnúť problémové - neželané správanie, ktoré by priamo ohrozilo dieťa či iného člena rodiny.

Dlhodobým neriešením krízovej situácie dochádza k rozkladu rodiny, v konečnom dôsledku až odlúčenie detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu.

Mesto momentálne nemá umiestnené deti v náhradnej rodinnej starostlivosti. V reedukačnom zariadení je 1 dieťa a v detských domovoch je 11 detí. Mesto má vypracovanú vlastnú legislatívu ohľadne sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately na sanáciu krízovej situácií v rodine a na ochranu práv a právom chránených záujmov detí – VZN č. 1/2006.

Mesto poskytuje pomoc v naliehavých prípadoch, ak je život dieťaťa ohrozený, alebo je ohrozený jeho psychosomatický vývoj. V zmysle zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately, ktorý dal obciam a mestám nové kompetencie a povinnosti, je potrebné sa zaoberať predchádzaním patologických javov. Úlohou mesta je ochrana detí pred týraním, zneužívaním a zanedbaním výchovy a výživy zo strany rodičov.

S nárastom počtu detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami rastie aj záujem rodičov integrovať svoje deti do bežných škôl a pre uľahčenie tohto procesu využívať aj podporu asistenta na vyučovaní. Z výsledkov prieskumu, ktorý uskutočnilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR) v roku 2015 vyplynulo, že učitelia i riaditelia škôl vidia najväčší prínos asistenta učiteľa v tom, že individuálnym prístupom pomáha v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu žiakom, ktorí majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Tým pádom môžu byť aj žiaci s takýmito potrebami integrovaní do bežnej školy a môžu sa vzdelávať v hlavnom prúde vzdelávacieho procesu. Asistent učiteľa s pomocou špeciálneho pedagóga a školského psychológa pomáha skvalitňovať vyučovací proces žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním.

V súčasnosti vo výchovno-vzdelávacom procese integrácia detí a žiakov prebieha s pomocou asistenta učiteľa pre postihnuté deti, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

Treba vypracovať a schváliť:

V prípade potreby zabezpečiť financie na školské potreby pre deti v hmotnej núdzi.

V prípade potreby upozorniť vzdelávacie zariadenie na zabezpečenie asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

V prípade potreby upozorniť vzdelávacie zariadenie na zabezpečenie dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením.

Priebežne monitorovať potreby rodín v riziku sociálneho vylúčenia (1x ročne prieskum).

Ad d) ZDRAVOTNE POSTIHNUTÍ

Identifikácia problému:

- a) chýba vyhľadávacia činnosť občanov so zdravotnými problémami, ŤZP,
- b) je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- c) nie je vybudované prepojenie a presun informácií medzi občanmi, samosprávou,
- d) chýba možnosť zamestnať zdravotne postihnuté osoby,
- e) nie je vyriešená bezbariérovosť v meste,
- f) chýba prepravná služba.

Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy.

Z kritériálneho hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do 5 základných kategórií:

- mentálne a psychické postihnutia,
- zmyslové postihnutia,
- postihnutia pohybového aparátu,
- kombinované postihnutia,
- ostatné postihnutia (mnohé majú charakter civilizačných ochorení).

Každá z uvedených kategórií postihnutí má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní. Zákon o sociálnych službách venuje dostatočný priestor v oblasti poskytovania sociálnych služieb čo sa týka sortimentu ich druhov ako aj foriem poskytovania.

Mimo oblasť sociálnych služieb je najdôležitejším právnym predpisom v novej legislatíve podpora sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti.

V spolupráci s ÚPSVaR je možnosť vytvorenia chránenej dielni pre zamestnanie zdravotne postihnutej osoby. Zároveň je potrebné zvyšovanie informovanosti o možnosti zamestnávania sociálne vylúčených občanov v podnikateľskom sektore.

V meste fungujú miestne organizácie postihnutých osôb. Kvôli adresnosti pri riešení problémov zdravotne postihnutých, bolo by vhodné riešiť potreby s miestnou organizáciou.

Zoznam organizácií v územnom obvode mesta Púchov:

ZO Slovenský zväz postihnutých

ZO Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska

Cn Aneps Púchov – MO nepočujúcich

Liga proti Reumatizmu

ZO Jednota dôchodcov Slovenska

Uvedené organizácie sú mestom Púchov podporované formou dotácii v zmysle VZN č. 2/2011.

Mesto prispieva na čiastočnú úhradu nákladov stravy pre seniorov a zdravotne postihnutých. Postup a podmienky pri poskytovaní stravovania dôchodcom a zdravotne postihnutým občanom v meste sú upravené zásadami mesta č. 26/2011 s dodatkom č. 1/2017. Výška príspevku je v závislosti od výšky dôchodku. Donáška stravy je zabezpečená.

Bezbariérovosť v meste je riešená čiastočne.

Neverejný poskytovateľ Aliis Púchov zabezpečuje poskytovanie ambulantnej sociálnej služby v Dennom stacionári pre ľudí s mentálnym postihnutím.

Táto služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, neverejným poskytovateľom pod reg. č. 291.

Identifikačné údaje a presný rozsah činností neverejného poskytovateľa v územnom obvode mesta Púchov sú uvedené v kapitole č. **9 Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode mesta.**

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

Na základe vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 532/2002, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie je bezbariérovosť v meste zabezpečovaná.

Je potrebné priebežne monitorovať potreby zdravotne postihnutých občanov a s prihliadnutím na ich potreby pokračovať v umožnení bezbariérového prístupu aj na ďalších miestach.

Ad e) OBČANIA SO SOCIÁLNYMI A SPOLOČENSKÝMI PROBLÉMAMI

Identifikácia problému:

- chýba vyhľadávacia činnosť občanov odkázaných na pomoc,
- chýbajú preventívne sociálne opatrenia a financie,
- narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,
- skupina občanov stratila záujem o prácu a zamestnanie,
- informácie pre občanov o možnostiach sociálnej pomoci nie sú dostatočné a na požadovanej úrovni,
- násilie v rodinách spojené so závislosťou na alkohole,
- pasivita občanov riešiť veci verejné,
- vandalizmus, násilie, drogové závislosti, alkohol.

Svojím zložením ide o najrôznorodjšiu sociálnu skupinu, preto aj potreby, prístupy, formy a nástroje sociálnej pomoci vo vzťahu k tejto sociálnej skupine sú veľmi rôznorodé. K tejto sociálnej skupine zaraďujeme:

občanov bez prístrešia

- občania prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a ústavu na výkon väzby,
- dlhodobo nezamestnaní občania,
- občania spoločensky neprispôsobiví,
- závislí občania,
- rómska komunita.

Vzhľadom k rôznorodosti skupiny a neexistencii štatistických údajov v požadovanej štruktúre a skladbe je možné počet skupín a zvlášť v niektorých jej kategórii len odhadnúť. Kategória, ktorá z tejto cieľovej skupiny potenciálnych klientov si vyžaduje osobitnú pozornosť, analýzu a prístup. Táto skupina ľudí patrí medzi najviac ohrozené sociálnou inklúziou. Treba podotknúť, že dlhodobé sociálne dávky a príspevky udržiavajú ľudí v pasivite, nevplyvajú na ľudí motivačne, aby zmenili svoju sociálnu a životnú situáciu.

Mesto v rámci svojich finančných možností podporuje ich začlenenie do spoločnosti. Ak vezmeme prevenciu ako celok od sekundárnej po primárnu, ako predchádzanie vzniku nežiaducich spoločenských situácií včasným odstraňovaním ich príčin, tak zameranie sociálnej prevencie by malo byť najvyšším princípom predchádzania patologických javov a krízovým situáciám v rodinách. Treba zvážiť možnosť vytvorenia osobitného príjemcu dávky v hmotnej núdzi aby sa dávky sociálneho systému využívali na ten účel, na ktorý sú poskytované štátom. Vyhľadávanie, nápravné a rehabilitačné postupy na dosiahnutie pozitívnej zmeny spadajú pod kompetencie samosprávy, aby mohli v súčasnosti s rodinou zabezpečiť základné životné podmienky. Na to, ale v samospráve často nie je dostatok vzdelaných a odborne fundovaných sociálnych pracovníkov a problém je aj v nízkej výkonnosti ekonomiky, ktorá nedokáže zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov na sociálnu prevenciu.

Rómska komunita žije integrovane, a preto nie sú potrebné sociálne služby pre MRK.

Treba vypracovať a vyriešiť nasledovné:

V prípade aktuálnosti vybaviť potravinovú pomoc pre sociálne odkázaných a dôchodcom s nízkymi príjmami.

Priebežne monitorovať potreby obyvateľov sociálne odkázaných (1x ročne prieskum).

4. Analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb

Mesto Púchov v budúcnosti počíta s nárastom počtu obyvateľov v kategórii predproduktívneho len v prípade celkového nárastu počtu obyvateľstva. Je potrebné počítať s celoslovenskou tendenciou starnutia populácie a čoraz väčšími požiadavkami na sociálne služby najmä pre občanov v poproduktívnom veku. Štatistické údaje nám ukazujú, že podiel ľudí poproduktívnom veku má narastajúcu tendenciu a podiel predproduktívnych klesajúcu. Z toho vyplýva, že jedine nárast počtu obyvateľstva o mladé rodiny môže udržiavať index starnutia/IS/ želaných medziach.

Podľa údajov ŠÚ SR máme k dispozícii tieto údaje:

Počet obyvateľov	predprod. vek/%	produktívny vek/%	poproduk. vek/%	IS
2001/ 18 833	3 702/19,66%	12 362/65,64%	2 769/14,70%	74,80
2010/ 18 532	2 615/14,11%	12 116/65,38%	3 801/20,51%	144,35
2012/ 18 127	2 494/13,76%	11 580/63,88%	4 053/22,36%	162,51
2016/ 17 965	2 353/13,10%	11 480/63,10%	4 132/23,00%	175,61

Zdroj: sodb.infostat.sk

Základné sociálne služby podľa potrieb obyvateľov mesta sú zabezpečené. Podľa prieskumu potrieb a požiadaviek s ohľadom na budúce potreby by bolo vhodné sa orientovať na:

- rozšírenie formy sociálnych služieb podľa konkrétnych požiadaviek na zabezpečenie:
 1. poskytovanie sociálnej služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia,
 2. nepriaznivého zdravotného stavu,
 3. dovŕšenia dôchodkového veku,

- 4. terénnej sociálnej služby,
 - rozšírenie bytovej výstavby – podpora opráv existujúcich obydľí,
 - vyriešiť bezbariérovosť v meste,
 - zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v zariadení,
 - vypracovať a schváliť chýbajúcu miestnu legislatívu v oblasti sociálnych služieb,
 - zabezpečenie stravovania odkázaných osôb,
 - zabezpečenie opatrovateľskej služby,
 - poskytovanie prepravnej služby,
 - v prípade potreby zabezpečiť poskytovanie sociálnych služieb potrebných pre mesto s verejným poskytovateľom,
 - v prípade potreby zabezpečiť asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním,
 - v prípade potreby zabezpečenie dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa ohrozeného sociálnym vylúčením,
 - udržať úroveň poskytovania pobytovej sociálnej služby v meste,
 - preskúmať možnosť a potrebu doplnenia chýbajúcich sociálnych zariadení denného a týždenného typu.

4.1 SWOT analýza v sociálnej oblasti

Silné stránky:

- + právo na poskytnutie sociálnych služieb je zaručené rovnako všetkým občanom
- + záujem komunity mesta a jej oficiálnych zložiek o rozvoj sociálnej oblasti
- + vlastná legislatívna činnosť samosprávnych orgánov umožňujúca úpravu niektorých oblastí sociálnych služieb podľa špecifických potrieb a podmienok komunity
- + blízkosť turisticky atraktívneho mesta
- + dobrá spolupráca mestského úradu so školami
- + existencia pedagogického dozoru v meste
- + existencia infraštruktúry na voľnočasové aktivity
- + udržiavané staré zvyky a tradície mesta
- + aktívne spoločenské organizácie
- + možnosť stravovania odkázaných
- + nízka nezamestnanosť
- + existencia miestnej organizácie zdravotne postihnutých a seniorov
- + asistent učiteľa v školskej výchove
- + existencia zdravotnej infraštruktúry
- + zariadenie sociálnych služieb v meste
- + aktívna komisia pre veci sociálne.

Slabé stránky:

- nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby
- nepostačujúci počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí zabezpečujú poskytovanie sociálnych služieb
- nedostatočná podpora tvorby pracovných miest pre uchádzačov o zamestnanie v oblasti sociálnych služieb

- migrácia kvalifikovanej pracovnej sily za prácou do zahraničia
- nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie rozsahu a druhu sociálnych služieb
- migrácia mladej generácie
- nie je vyriešená bezbariérovosť v meste
- nárast počtu seniorov
- nepriaznivý index starnutia

Príležitosti:

- zvyšovanie zodpovednosti mesta za riešenie lokálnych problémov
- cielenie opatrení podľa miestnych potrieb
- rozvoj svojpomocného riešenia miestnych problémov
- rozširovanie spolupráce samosprávy a regionálnych združení
- práca s verejnosťou za účelom zvyšovania zodpovednosti a aktívnej účasti pri riešení životných situácií
- podpora a rozvoj dobrovoľníctva
- vzdelanie a rekvalifikácie dospelých občanov použiteľných pre trh práce
- preventívne programy pre občanov so závislosťami
- v prípade potreby zabezpečiť financie na školské potreby pre deti v hmotnej núdzi
- prípade potreby zabezpečiť dotáciu z ÚPSVaR pri stravovaní sociálne odkázaných detí v školskej jedálni
- v prípade potreby zabezpečiť asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

Ohrozenia:

- z dôvodu zvyšovania nákladovosti služieb riziko zvyšovania úhrad a riziko znižovania kvality
- možný odliv kvalifikovaných odborníkov zo sociálnej sféry do iných odvetví
- nefunkčnosť systému sociálnych služieb z dôvodu nedostatočného realizovania kompetencií
- nárast počtu sociálnych kategórií občanov vyžadujúcich sociálne služby
- nedostatok finančných prostriedkov na samosprávnej úrovni na výkon kompetencií mesta, v tom aj na zabezpečenie sociálnych služieb
- postoje a predsudky zo strany zamestnávateľov pri poskytovaní pracovných príležitostí znevýhodneným sociálnym skupinám komunity
- nízke príjmy seniorov im neumožnia platiť za služby
- neisté finančné zabezpečenie už prebiehajúcich aktivít
- hospodárska kríza
- zvyšovanie segregácie a chudoby.

Vyhodnotenie pôsobiacich faktorov je zrejmé, že existuje nerovnováha v pomere rozsahu silných stránok k prvkom a javom, ktoré pôsobia ako slabé stránky. Počet a hlavne pôsobenia slabých stránok je prevahe nad silnými. Z uvedeného vyplýva, že v prípade ak by tento stav v spoločnosti pretrvával a neriešil by sa, mohli by nastať negatívne javy ako:

- vznik a narastanie sociálneho napätia v komunite mesta
- pokles súčasnej úrovne už poskytovaných sociálnych služieb
- pokles alebo strata dôvery v oficiálne orgány mesta a ich schopnosť riešiť problémy v sociálnej oblasti ...

5. Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb

Na dosiahnutie tohto cieľa využívať koordinovaný postup všetkých poskytovateľov sociálnych služieb v obci, s efektívnym využitím ich súčasných personálnych a finančných kapacít a so zameraním sa na získanie všetkých dostupných finančných zdrojov, vrátane prehodnotenia priorít mestského rozpočtu smerom k navýšeniu v oblasti sociálnych služieb.

5.1. Priority rozvoja sociálnych služieb v meste Púchov

Priorita č. 1	Terénna opatrovateľská služba	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí ➤ Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziľudských vzťahov. 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022	
REALIZÁTOR	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Trenčiansky samosprávny kraj ➤ Registrovaný subjekt 		
Priorita č. 2	Sociálna služba vo vlastnom zariadení	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí, komunite ➤ Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny. 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Trenčiansky samosprávny kraj ➤ Registrovaní subjekt 		
Priorita č. 3	Sociálna služba v zariadení iného druhu a inej formy	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie sociálnej služby v registrovanom zariadení na VÚC 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Trenčiansky samosprávny kraj ➤ Registrovaní subjekt 		

Priorita č. 4	Stravovanie starších a odkázaných osôb, vrátane detí
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie možnosti stravovania ➤ Zabezpečenie finančnej podpory stravovania ➤ zabezpečenie potravinovej pomoci
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Registrovaný subjekt ➤ ÚPSVaR Púchov 	
Priorita č. 5	Rozšírenie a podpora vzdelávacích aktivít školskej výchovy z dôvodu nárastu žiakov s poruchami učenia, Integrácia detí vo výchovno–vzdelávacom procese
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v komunite ➤ Aktivity smerujú k skvalitneniu návykov mládeže ➤ Podpora poskytovania služieb pre mládež ➤ Individuálny prístup pri integrácii detí vo vyučovacom procese so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním Zabezpečenie asistenta učiteľa
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Materská škola ➤ Základná škola 	
Priorita č. 6	Spoločensky neprispôsobivé osoby
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobitný príjemca dávky ➤ Začlenenie spoločensky neprispôsobivých osôb do spoločenského života
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ ÚPSVaR Púchov 	
Priorita č. 7	Nezamestnaní
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracovné návyky ➤ Spolupráca s ÚPSVaR pri hľadaní zamestnania ➤ Pomoc pri rekvalifikácii
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ ÚPSVaR Púchov 	

Priorita č. 8	Vybudovanie bezbariérovosti v meste	
AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 343/2015 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022	
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ MO Zdravotne postihnutých osôb ➤ MPSVaR ➤ Trenčiansky samosprávny kraj 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ dotácie z MPSVaR ➤ výťažok z lotérie ➤ vlastné zdroje pre kofinancovanie 	
Zodpovedná osoba		
Priorita č. 9	Legislatíva, Registrácia nových sociálnych služieb	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypracovanie a schválenie VZN a zásady finančnej podpory v oblasti sociálnych služieb ➤ Novelizácia ➤ Registrácia sociálnych služieb na VÚC – podľa potreby – ... 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022	
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Trenčiansky samosprávny kraj 		
Priorita č. 10	Bytová výstavba a podpora obnovy bytového fondu	
AKTIVITY	<p>Predinvestičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysporiadanie vlastníckych vzťahov ➤ Spracovanie výkresovej dokumentácie (pre územné konanie, pre stavebné povolenie) ➤ Vydanie stavebného povolenia <p>Investičná fáza:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získanie zdrojov financovania ➤ Verejné obstarávanie podľa zákona č. 25/2006 o ver. obstarávaní ➤ Realizácia ➤ Kolaudácia <p>Fáza po realizácii:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kvalitné sociálne prostredie 	
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022	
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Štátny fond ➤ Obyvatelia mesta 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje 	
Zodpovedná osoba		
Priorita č. 11	Vybudovanie cyklotrasy	
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zabezpečenie aktívneho športového využitia seniorov a mládeže ➤ Rehabilitácia zdravotne postihnutých ➤ Bezpečný presun obyvateľstva 	

ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	ZDROJE FINANCOVANIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Ministerstvo financií a PSVaR ➤ Trenčiansky samosprávny kraj ➤ MO zdravotne postihnutých osôb 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje pre kofinancovanie
Zodpovedná osoba	

Priorita č. 12	Podpora poskytovania sociálnej služby v zariadení pre potreby mesta a regiónu. Podpora zabezpečenia sociálnej služby pre potreby mesta
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Spolupráca</i> ➤ <i>Podpora</i> ➤ <i>Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zodpovedná osoba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Registrovaný subjekt ➤ Mesto Púchov ➤ Trenčiansky samosprávny kraj 	

Priorita č. 13	Sociálne služby krízovej intervencie
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Preskúmať možnosť a potrebu poskytovania sociálnej služby pre MRK a sociálne odkázané osoby</i> ➤ <i>Zabezpečenie sociálnej služby pre obyvateľov so zreteľom na ich zotrvanie v domácom prostredí</i> ➤ <i>Aktivity smerujú k skvalitneniu životnej úrovne, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny a na zlepšenie medziľudských vzťahov</i>
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE OPATRENIA	2018 – 2022
REALIZÁTORI/PARTNERI	Zdroje financovania
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesto Púchov ➤ Registrovaný subjekt ➤ Trenčiansky samosprávny kraj 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dotácie ➤ vlastné zdroje
Zodpovedná osoba	

6. Časový plán realizácie koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Púchov úzko participuje na PHSR mesta Púchov. Čiastkovým cieľom je vytvoriť podmienky pre skvalitnenie spoločenského života v meste.

Nakoľko finančné možnosti mesta v súčasnom programovom rozpočte sú ohraničené je potrebné túto požiadavku zahrnúť do programového rozpočtu na roky 2018 – 2020 (podľa komunitného plánu na roky 2018 – 2022). Určite nie je v možnostiach mesta realizovať tento zámer len z vlastných zdrojov. Zámerom môže byť vypracovaný

projekt s využitím viac zdrojového financovania. Na jednotlivé priority rozvoja sociálnych služieb stanoví Mestské zastupiteľstvo mesta Púchov zodpovedné osoby a časový horizont realizácie podľa aktuálnosti, t. j. ako je to uvedené v predošlej kapitole „**Priority rozvoja sociálnych služieb mesta...**“ v časti „**Časový horizont realizácie opatrenia**“.

6.1. Finančné podmienky mesta na poskytovanie sociálnej služby

Určenie finančných zdrojov z rozpočtu mesta, rozpočtu vyššieho územného celku a rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby na spolufinancovanie potrebnej kapacity jednotlivých druhov sociálnych služieb, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu podľa konkrétnych poskytovateľov sociálnych služieb a kvantifikovanú potrebu navýšenia kapacity.

Mesto Púchov v súčasnosti neposkytuje a ani nezabezpečuje poskytovanie sociálnej služby v zariadení. V prípade aktuálnosti časť „**Finančné podmienky**“, doplní dodatkom Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Púchov.

7. Spôsob vyhodnocovania koncepcie rozvoja sociálnych služieb

Tento plán budú predstavitelia samosprávy a poverené osoby mestským zastupiteľstvom priebežne monitorovať, zodpovedne posudzovať a vytvárať aj jeho finančné zabezpečenie, je záväzným pre tvorbu rozpočtu mesta a jeho aktivity sú premietnuté do rozpočtu mesta. Komunitný plán sociálnych služieb mesta je rozvojový usmerňujúci dokument pre všetky subjekty existujúce, či majúce aktivity na území mesta, ktoré chcú realizovať činnosti sociálneho rozvojového charakteru (podnikateľské subjekty, odborné organizácie, štátne orgány, mimovládny sektor) a je základným podkladom pre tvorbu sociálnych projektov.

Časový horizont vyhodnocovania komunitného plánu:

Mestské zastupiteľstvo mesta Púchov minimálne 1x ročne prerokuje Správu o sociálnej situácii v meste a podľa zistených skutočností bude aplikovať zistené požiadavky a návrhy do komunitného plánu mesta. Na rokovanie zastupiteľstva bude predložená správa o plnení úloh Komunitného plánu sociálnych služieb, aktuálnej situácii a aktualizácii úloh mesta v oblasti sociálnych služieb na budúce obdobie.

Za implementáciu, aktualizáciu a komunikáciu Komunitného plánu sociálnych služieb mesta sú zodpovedné volené a výkonné orgány samosprávy mesta.

8. Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb

Významnú úlohu v procese komunitného plánovania zohrávajú najmä miestni obyvatelia. Od nich sa očakáva, že vyjadrí svoje požiadavky vo sfére poskytovania sociálnych služieb, a teda aj pri aktualizácii komunitného plánovania.

Účasť pri aktualizácii komunitnom plánovaní:

- a) písomné návrhy občanov – preberá poverený pracovník za sociálnu oblasť
- b) ústne návrhy občanov – na mestskom úrade sa vyhotoví úradný záznam

o predložennom návrhu, ktorý predkladateľ potvrdí svojim podpisom
c) účasť obyvateľov mesta na verejnom zhromaždení.

Komunitný plán možno meniť:

- a) ak sa zmenia priority
- b) získanie finančných prostriedkov na konkrétne potreby
- c) nové návrhy na poskytovanie sociálnych služieb
- d) po uplynutí plánovaného obdobia .

9. Súlad poskytovania sociálnych služieb v územnom obvode mesta

Mesto Púchov, Štefánikova 821/21, 020 01 Púchov, IČO: 00317748,
pod reg. č. 177-1/2010, poskytuje sociálne služby:

§ 41 Opatrovateľská služba,
§ 56 Denné centrum

Poskytované sociálne služby sú zapísané do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, mestom Púchov a sú v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

Mesto v prípade potreby podporuje poskytovanie sociálnych služieb s verejnými a neverejnými poskytovateľmi pre potreby mesta na základe zmluvy s poskytovateľom.

Zoznam poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode mesta Púchov:

Verejní poskytovatelia:

Trenčiansky samosprávny kraj, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín

CSS Chmelinec, reg. č. 80, IČO:17066913, Hoštínska 1620, 020 01 Púchov

§ 38 Domov sociálnych služieb, kapacita pre 70 klientov

§ 39 Špecializované zariadenie, kapacita pre 70 klientov

Poskytované sociálne služby sú zapísané do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, samosprávnym krajom a v prípade potreby sú v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

CSS Kolonka, reg. č. 96, IČO:00632368, J. Smreka 486, 020 01 Púchov

§ 38 Domov sociálnych služieb, kapacita pre 38 klientov

§ 39 Špecializované zariadenie, kapacita pre 12 klientov

Poskytované sociálne služby sú zapísané do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, samosprávnym krajom a v prípade potreby sú v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

DSS – Púchov - Nosice, reg. č. 92, IČO:00628115, Nosice 57, 020 01 Púchov

§ 38 Domov sociálnych služieb, kapacita pre 40 klientov

Poskytované sociálne služby sú zapísané do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, samosprávnym krajom a v prípade potreby sú v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

Neverejní poskytovatelia:

Senior Klub n.o., reg. č. 261, IČO: 45740445, Hoštínska 934, 020 01 Púchov

§ 35 Zariadenie pre seniorov, kapacita zariadenia pre 80 klientov

§ 36 Zariadenie opatrovateľskej služby, kapacita zariadenia pre 8 klientov

Poskytované sociálne služby sú zapísané do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, neziskovou organizáciou a v prípade potreby je v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

Hubertus n.o., Trenčianska 452, 020 01 Púchov, IČO 457322281, reg. č. 253

§ 35 Zariadenie pre seniorov, kapacita pre 40 klientov

Poskytovaná sociálna služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, neziskovou organizáciou a v prípade potreby je v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

Aliis PU n.o., Osloboditeľov 8/681, 914 41 Nemšová, IČO 50437879, reg. č. 291

§ 40 Denný stacionár, kapacita zariadenia pre 20 klientov

Poskytovaná sociálna služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, neziskovou organizáciou a v prípade potreby je v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

Stredisko Evanjelickej Diakónie, Royová 774, 020 01 Púchov, IČO 37921258, r.č.301

§ 32b Zariadenie starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa, kapacita pre 12 klientov

Poskytovaná sociálna služba je zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja, SED a v prípade potreby je v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov, ako aj s Komunitným plánom sociálnych služieb mesta Púchov.

Mesto Púchov v prípade potreby vydáva poskytovateľovi sociálnej služby uvedenej v § 25, § 35, § 36 a 40 na jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade predloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku podľa § 78b s komunitným plánom sociálnych služieb mesta, ak je to v súlade s potrebami a záujmom cieľových skupín v komunite mesta Púchov.

Záver

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti. Práve komunitné plánovanie by malo dať odpoveď na otázky ohľadne potrebných služieb v našej komunite, ako majú byť lokalizované, aké ľudské a finančné zdroje máme k dispozícii?. Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Mesto preto musí využívať aj iné zdroje financovania.

Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život. Slúži ku cti obyvateľom mesta, že sa snažia plniť vytýčené ciele i v čase hospodárskej krízy, keď prostriedky na ďalší rozvoj mesta zo štátneho rozpočtu boli značne obmedzené. Predsudky medzi obyvateľmi v meste nie sú také priepastné ako to poznáme v iných obciach. Už len preto si zaslúžia pozornosť a podporu štátnych orgánov na zlepšenie životných podmienok tunajších ľudí.

Púchov, máj 2018

Dokument bol prerokovaný a schválený na Mestskom zastupiteľstve

uznesením č. 63/2018

dňa 4.7. 2018.

Mgr. Rastislav Henek
primátor mesta

Dôvodová správa

Zmyslom Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Púchov je prihliadnuť na zmeny v zmysle novely zákona 331/2017 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov s prihliadnutím na demografické zmeny v regióne. Na vývoj spoločnosti, ktorá zavádza do praxe nové pojmy, nové technológie a nové prístupy.

Vzhľadom k tomu po schválení tohto Komunitného plánu sociálnych služieb pre obdobie 2018 – 2022, stratí účinnosť Komunitný plán sociálnych služieb pre mesto Púchov z roku 2012.

Prílohy

Dotazník pre občanov mesta Púchov

Ako dlho žijete v meste Púchov?

- menej ako 5 rokov
- viac ako 30 rokov
- 5 – 15 rokov
- iné
- 16 – 30 rokov

a. Na koho sa obrátite v prípade, že by ste potrebovali získať informácie o niektorej forme sociálnych služieb ?

- obrátim sa na človeka, ktorý sa s podobným problémom stretol
- kontaktujem organizácie, o ktorých viem, že podobné služby poskytujú
- získam informácie z internetu
- opýtam sa na úradoch
- takéto informácie nevyhľadám
- neviem, doteraz som sa s takou situáciou nestretol/a

b. Ako by ste postupovali v prípade trvalého postihnutia člena Vašej rodiny ?

- snažil/a by som sa zaistiť starostlivosť sám/sama, príp. využiť pomoc blízkych ľudí
- využil/a by som služby poskytované v domácom prostredí
- spoľahol/la by som sa na pomoc inštitúcií
- iné /vypíšte/
- neviem

c. Prosíme, označte všetky služby, ktoré v súčasnej dobe užívate Vy osobne alebo Vám blízka osoba:

- poradenstvo
- klub mládeže
- klub dôchodcov
- služby pre seniorov – jedáleň, opatrovateľská služba, ZPS ...
- služby pre osoby so zdravotným postihnutím – denný stacionár, prepravná služba ...
- sociálna byty
- iná /vypíšte/
- bez odpovede

5. Kto využíva danú službu ?

- senior
- dieťa so zdravotným postihnutím
- osoba so zdravotným postihnutím
- dlhodobo choré dieťa
- dlhodobo chorý dospelý
- osoba ohrozená závislosťou
- človek v nepriaznivej životnej situácii / strata bývania, domáce násilie ...
- nezamestnaný/á
- iná odpoveď
- bez odpovede

6. Ktoré z nasledujúcich skupín obyvateľov mesta si podľa Vás zaslúžia viac pozornosti ?

/max. 4 odpovede/

☐ rodiny s malými deťmi	☐ občania v prechodnej sociálnej kríze
☐ rodiny s deťmi so zdravotným postihnutím	☐ neprispôsobiví občania
☐ deti a mládež	☐ nezamestnaní
☐ seniori	☐ etnické menšiny
☐ osoby so zdravotným postihnutím	☐ iná skupina
☐ dlhodobo chorý	☐ neviem
☐ osoby ohrozené závislosťou	

7. Na ktoré oblasti pomoci by sa malo mesto v budúcnosti viac zamerať ? /max 3 od./

- rozvoj služieb poskytovaných v domácnostiach
- linka dôvery
- osobná asistencia, opatrovateľská služba
- služby pre seniorov – jedáleň, ZPS
- služby pre osoby so zdravotným postihnutím – stacionár, prepravná služby
- chránené dielne – riešenie zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím
- starostlivosť o osoby ohrozené závislosťou
- iné
- neviem

Štatistické otázky

Aké je zloženie Vašej domácnosti ?

- jednotlivec
- obaja rodičia s dieťaťom
- jeden rodič s dieťaťom
- manželia bez detí
- viacgeneračná domácnosť
- iný typ

Aké je Vaše zamestnanie ?

- zamestnanec
- dôchodca
- študent
- invalidný dôchodca
- podnikateľ
- nezamestnaný
- bez odpovede

Koľko máte rokov ?

- menej ako 25
- 56 – 65
- 26 – 35
- 66 – 75
- 36 – 45
- 76 a viac
- 46 – 55
- bez odpovede

Aké je Vaše najvyššie dokončené vzdelanie ?

- základné
- vyššia odborná škola
- stredné
- vysokoškolské
- stredné s maturitou
- bez odpovede

Ako by ste hodnotili životnú úroveň Vašej domácnosti ?

- veľmi dobrá
- veľmi zlá
- skôr dobrá
- bez odpovede
- skôr zlá

Ste muž alebo žena ?

- muž
- žena